Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 06.06.2002.
Stājas spēkā: 01.01.2003.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 94, 21.06.2002.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 14, 25.07.2002.

Attēlotā redakcija: 01.08.2026. - ...

Grozījumi:

12.06.2008. likums / LV, 96, 20.06.2008.; Ziņotājs, 14, 24.07.2008. / Stājas spēkā 01.07.2008.
26.03.2009. likums / LV, 55, 08.04.2009.; Ziņotājs, 9, 14.05.2009. / Stājas spēkā 01.05.2009.
12.06.2009. likums / LV, 100, 30.06.2009.; Ziņotājs, 14, 23.07.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
13.05.2010. likums / LV, 82, 26.05.2010. / Stājas spēkā 15.06.2010.
22.10.2015. likums / LV, 222, 12.11.2015. / Stājas spēkā 26.11.2015.
05.05.2016. likums / LV, 100, 25.05.2016. / Stājas spēkā 08.06.2016.
16.11.2017. likums / LV, 236, 29.11.2017. / Stājas spēkā 13.12.2017.
04.02.2021. likums / LV, 32, 16.02.2021. / Stājas spēkā 02.03.2021.
01.12.2022. likums / LV, 240A, 12.12.2022. / Stājas spēkā 13.12.2022.
21.12.2023. likums / LV, 3, 04.01.2024. / Stājas spēkā 18.01.2024.
14.11.2024. likums / LV, 230, 26.11.2024. / Stājas spēkā 10.12.2024.
05.02.2026. likums / LV, 36, 20.02.2026. / Stājas spēkā 01.05.2026.
04.06.2026. likums / LV, 115, 17.06.2026. / Stājas spēkā 01.08.2026.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Valsts pārvaldes iekārtas likums

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **publiska persona** — Latvijas Republika kā sākotnējā publisko tiesību juridiskā persona un atvasinātas publiskas personas. Tās darbojas saskaņā ar publisko tiesību principiem;

2) **atvasināta publiska persona** — pašvaldība vai cita ar likumu vai uz likuma pamata izveidota publiska persona. Tai ar likumu piešķirta sava autonoma kompetence, kas ietver arī sava budžeta veidošanu un apstiprināšanu. Tai var būt sava manta;

3) **iestāde** — institūcija, kura darbojas publiskas personas vārdā un kurai ar normatīvo aktu noteikta kompetence valsts pārvaldē, piešķirti finansu līdzekļi tās darbības īstenošanai un ir savs personāls;

4) **publiskas personas orgāns** — institūcija vai amatpersona, kuras kompetence un tiesības tieši paust publiskas personas tiesisko gribu ir noteiktas attiecīgās publiskās personas juridiskajā pamataktā vai darbību reglamentējošajā likumā;

5) **tiešā pārvalde** — Latvijas Republikas kā sākotnējās publiskās personas iestādes un amatpersonas;

6) **pastarpinātā pārvalde** — atvasinātu publisku personu iestādes un amatpersonas;

7) **pārvaldes lēmums** — individuāls tiesību akts, kas vērsts uz tiesisku seku nodibināšanu, grozīšanu, konstatēšanu vai izbeigšanu valsts pārvaldes jomā. Pārvaldes lēmums regulē konkrētas publiski tiesiskas attiecības ar citu iestādi vai amatpersonu (rīkojums u.c.) vai privātpersonu (it īpaši — administratīvais akts). Iekšējs lēmums, kas dienesta vai darba attiecību ietvaros vērsts uz pārvaldes lēmuma sagatavošanu, procesuālo virzību vai citādu iestādes iekšējo darbību, nav pārvaldes lēmums;

8) **amatpersona** — fiziskā persona, kura vispārīgi vai konkrētajā gadījumā ir pilnvarota pieņemt vai sagatavot pārvaldes lēmumu;

9) **politiska amatpersona** — amatpersona, kuru ievēlē vai ieceļ, pamatojoties uz politiskiem kritērijiem;

10) **pārvaldes amatpersona** — amatpersona, kura ir civildienesta ierēdnis vai iestādes darbinieks un kuru ieceļ amatā vai pieņem darbā, pamatojoties uz profesionāliem kritērijiem;

11) **privātpersona** — fiziskā persona, privāto tiesību juridiskā persona vai šādu personu apvienība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2008. un 16.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.12.2017.)

2.pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir nodrošināt demokrātisku, tiesisku, efektīvu, atklātu un sabiedrībai pieejamu valsts pārvaldi.

3.pants. Likuma darbības joma

(1) Šis likums nosaka Ministru kabinetam padotās valsts pārvaldes institucionālo sistēmu un valsts pārvaldes darbības pamatnoteikumus.

(2) Šā likuma noteikumi attiecas arī uz privātpersonu, kura pilda likumā noteiktajā kārtībā tai deleģētos vai ar pilnvarojumu nodotos valsts pārvaldes uzdevumus.

(3) Valsts pārvaldes principi un citi šā likuma noteikumi attiecināmi arī uz iestādēm, kuras nav padotas Ministru kabinetam, ciktāl citu likumu speciālajās tiesību normās nav noteikts citādi.

4.pants. Publiskas personas darbība

(1) Latvijas Republika kā sākotnējā publiskā persona valsts pārvaldes jomā darbojas ar tiešās un pastarpinātās pārvaldes iestāžu starpniecību.

(2) Atvasināta publiska persona valsts pārvaldes jomā darbojas ar pastarpinātās pārvaldes iestāžu starpniecību.

5.pants. Publiskas personas atbildība par savām iestādēm

(1) Tiešās pārvaldes iestādes pārstāv Latvijas Republiku. Latvijas Republika ir atbildīga par tiešās pārvaldes iestāžu darbību.

(2) Pastarpinātās pārvaldes iestādes, darbojoties jomā, kas ar likumu nodota attiecīgās atvasinātās publiskās personas autonomā kompetencē, pārstāv šo publisko personu. Atvasinātā publiskā persona ir atbildīga par pastarpinātās pārvaldes iestāžu darbību.

(3) Pastarpinātās pārvaldes iestāde var pildīt atsevišķus valsts pārvaldes uzdevumus, kuri ir Latvijas Republikas kompetencē, bet kuru izpilde nodota attiecīgajai atvasinātajai publiskajai personai vai iestādei pašai. Šādā gadījumā iestāde pārstāv Latvijas Republiku. Latvijas Republika ir atbildīga par šīs iestādes darbību tai nodoto uzdevumu ietvaros, ciktāl attiecīgā pastarpinātās pārvaldes iestāde atrodas tiešās pārvaldes iestādes padotībā.

(4) Ja pastāv pamatotas šaubas par iestādes pierēķināmību konkrētai publiskai personai, proti, — par to, kuru publisko personu attiecīgajā gadījumā iestāde pārstāv, uzskatāms, ka tā pārstāv Latvijas Republiku, un Latvijas Republika ir atbildīga par tās darbību.

6.pants. Valsts pārvaldes vienotība

Valsts pārvalde ir organizēta vienotā hierarhiskā sistēmā. Neviena iestāde vai pārvaldes amatpersona nevar atrasties ārpus šīs sistēmas.

7.pants. Valsts pārvaldes padotība

(1) Ministru kabinets īsteno padotību pār valsts pārvaldes organizāciju (institucionālā padotība) un pār valsts pārvaldes funkciju pildīšanu (funkcionālā padotība).

(2) Ministru kabinets padotību īsteno ar atsevišķa Ministru kabineta locekļa starpniecību. Ministru kabineta loceklis padotību īsteno tieši vai ar tiešās pārvaldes iestādes, tās struktūrvienības vai amatpersonas starpniecību.

(3) Padotību īsteno pakļautības vai pārraudzības formā.

(4) Pakļautība nozīmē augstākas iestādes vai amatpersonas tiesības dot rīkojumu zemākai iestādei vai amatpersonai, kā arī atcelt zemākas iestādes vai amatpersonas lēmumu.

(5) Pārraudzība nozīmē augstākas iestādes vai amatpersonas tiesības pārbaudīt zemākas iestādes vai amatpersonas lēmuma tiesiskumu un atcelt prettiesisku lēmumu, kā arī prettiesiskas bezdarbības gadījumā dot rīkojumu pieņemt lēmumu.

(5^1) Tiešajā pārvaldē institucionālo padotību īsteno pakļautības formā, ja likumā nav noteikts citādi.

(6) Nosakot iestādes institucionālās padotības formu un saturu vienas publiskas personas ietvaros, ņem vērā iestādei nodoto valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu raksturu, to pildīšanas efektivitāti, tiesiskuma un demokrātiskās kontroles nodrošināšanas apsvērumus.

(7) Iestādes funkcionālās padotības formu un saturu nosaka normatīvie akti, saskaņā ar kuriem tā veic attiecīgās valsts pārvaldes funkcijas vai uzdevumus.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

8.pants. Atvasinātu publisku personu padotība

(1) Atvasinātu publisku personu institucionālās padotības formu un saturu nosaka likums, ar kuru vai uz kura pamata attiecīgā atvasinātā publiskā persona izveidota. Ja likumā nav noteikts citādi, attiecīgā atvasinātā publiskā persona atrodas Ministru kabineta pārraudzībā.

(2) Atvasinātu publisku personu funkcionālās padotības formu un saturu nosaka normatīvie akti, saskaņā ar kuriem attiecīgās valsts pārvaldes funkcijas vai uzdevumi tiek veikti.

(3) Ja atsevišķa tiešās pārvaldes uzdevuma pildīšanu nodod atvasinātai publiskai personai vai konkrētai tās iestādei (5.panta trešā daļa), attiecīgā institūcija nosaka šā uzdevuma izpildes funkcionālās padotības formu un saturu. Ja tā nav noteikusi citādi, tad, pildot šo uzdevumu, atvasinātā publiskā persona vai konkrētā iestāde atrodas attiecīgās institūcijas pakļautībā.

(4) Pašvaldība, pildot valsts pārvaldes funkcijas, kas saskaņā ar likumu nodotas tās autonomā kompetencē, atrodas Ministru kabineta pārraudzībā Pašvaldību likumā noteiktajā kārtībā un apjomā.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

9.pants. Valsts pārvaldes funkcijas

Valsts pārvalde Ministru kabineta vadībā pilda izpildvaras administratīvās funkcijas (valsts pārvaldes funkcijas), kas sastāv no atsevišķiem pārvaldes uzdevumiem un atbildības par to izpildi.

10.pants. Valsts pārvaldes principi

(1) Valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām. Tā darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences

ietvaros. Valsts pārvalde savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

(2) Valsts pārvalde savā darbībā ievēro cilvēktiesības.

(3) Valsts pārvalde darbojas sabiedrības interesēs. Pie sabiedrības interesēm pieder arī samērīga privātpersonas tiesību un tiesisko interešu ievērošana.

(4) Valsts pārvaldei, atsevišķai iestādei vai amatpersonai, īstenojot valsts pārvaldes funkcijas, nav savu interešu.

(5) Valsts pārvalde savā darbībā ievēro labas pārvaldības principu. Tas ietver atklātību pret privātpersonu un sabiedrību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses.

(6) Valsts pārvalde savā darbībā pastāvīgi pārbauda un uzlabo sabiedrībai sniegto pakalpojumu kvalitāti. Tās pienākums ir vienkāršot un uzlabot procedūras privātpersonas labā.

(7) Valsts pārvaldes pienākums ir informēt sabiedrību par savu darbību. Tas attiecas it īpaši uz to sabiedrības daļu un tām privātpersonām, kuru tiesības vai tiesiskās intereses īstenotā vai plānotā darbība skar vai var skart.

(8) Valsts pārvaldi organizē pēc iespējas ērti un pieejami privātpersonai. Ja informācija, kura nepieciešama pārvaldes lēmuma pieņemšanai, kas regulē publiski tiesiskās attiecības ar privātpersonu, ir citas institūcijas rīcībā, iestāde to iegūst pati, nevis pieprasa no privātpersonas.

(9) Valsts pārvaldi organizē, ievērojot subsidiaritātes principu.

(10) Valsts pārvaldi organizē pēc iespējas efektīvi. Valsts pārvaldes institucionālo sistēmu pastāvīgi pārbauda un, ja nepieciešams, pilnveido, izvērtējot arī funkciju apjomu, nepieciešamību un koncentrācijas pakāpi, normatīvā regulējuma apjomu un detalizāciju un apsverot deleģēšanas iespējas vai ārpakalpojuma izmantošanu.

(11) Valsts pārvalde savā darbībā ievēro arī šajā pantā neminētus tiesību principus, kuri atklāti, atvasināti un attīstīti iestāžu vai tiesu praksē, kā arī tiesību zinātnē.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. un 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

11.pants. Valsts pārvaldes principu piemērošana

(1) Valsts pārvaldes principus piemēro:

1) interpretējot šo likumu un citus normatīvos aktus;

2) pārbaudot (arī tiesā) iestāžu un amatpersonu rīcības tiesiskumu un lietderību;

3) pārbaudot un novērtējot iestāžu un pārvaldes amatpersonu darba kvalitāti.

(2) Ja šā likuma 10.panta piektajā, septītajā un astotajā daļā minētie tiesību principi netiek ievēroti, privātpersona, kuras tiesības un tiesiskās intereses ir skartas, ir tiesīga prasīt to ievērošanu administratīvā procesa kārtībā.

12.pants. Publisko tiesību līgums

(1) Lai nodrošinātu valsts pārvaldes funkciju efektīvu izpildi, piekritīgā iestāde likumā noteiktajā kārtībā slēdz šādus publisko tiesību līgumus valsts pārvaldes jomā:

1) sadarbības līgumu (61.pants);

2) administratīvo līgumu (X nodaļa);

3) deleģēšanas līgumu (V nodaļa);

4) līdzdarbības līgumu (VI nodaļa).

(2) Publisko tiesību līgumu slēdz rakstveidā, ievērojot Civillikuma noteikumus un normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus.

(3) Likumā var noteikt citus publisko tiesību līgumu veidus un nosacījumus, kas nav minēti šajā pantā.

II nodaļa
Tiešās pārvaldes institucionālā sistēma

13.pants. Tiešās pārvaldes institucionālās sistēmas izveidošana

Tiešās pārvaldes institucionālo sistēmu veido un tās darba organizāciju nosaka Ministru kabinets.

14.pants. Tiešās pārvaldes iestāžu uzskaite

(Izslēgts no 01.06.2018. ar 16.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.12.2017. Sk. pārejas noteikumu 28. punktu)

15.pants. Tiešās pārvaldes iestādes izveidošana, reorganizācija un likvidācija

(1) Ministru kabinets izveido, reorganizē un likvidē tiešās pārvaldes iestādi, pamatojoties uz likumu vai pēc savas iniciatīvas, ievērojot valsts pārvaldes principus, veicot funkciju izvērtējumu, funkciju un pakalpojumu izmaksu salīdzinājumu un izvērtējot ietekmi uz iestādes saistībām.

(1^1) Tiešās pārvaldes iestādi var izveidot, pārveidojot valsts kapitālsabiedrību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Ministru kabinets, izveidojot tiešās pārvaldes iestādi, nosaka Ministru kabineta locekli, kura padotībā attiecīgā tiešās pārvaldes iestāde atrodas.

(3) Tiešās pārvaldes iestādi reorganizē:

1) nododot to atvasinātām publiskām personām, — rezultātā iestāde turpina pastāvēt kā pastarpinātās pārvaldes iestāde;

2) apvienojot to ar citu iestādi vai vairākām citām iestādēm, — rezultātā uz reorganizējamo institūciju bāzes izveido jaunu iestādi;

3) nododot tās struktūrvienību vai vairākas struktūrvienības citai iestādei vai vairākām citām iestādēm vai nododot pārvaldes uzdevuma izpildi privātpersonai, — rezultātā sadalāmā iestāde turpina pastāvēt;

4) nododot atsevišķus valsts pārvaldes uzdevumus citai iestādei, — rezultātā iestāde turpina pastāvēt.

(4) Tiešās pārvaldes iestādi likvidē:

1) pievienojot citai iestādei, — rezultātā pievienojamā iestāde beidz pastāvēt;

2) deleģējot valsts pārvaldes uzdevumus kapitālsabiedrībai, kuras visas kapitāla daļas (akcijas) pieder vienai vai vairākām publiskām personām, — rezultātā iestāde beidz pastāvēt;

3) atsakoties no valsts pārvaldes uzdevuma izpildes, — rezultātā iestāde vai tās struktūrvienības beidz pastāvēt;

4) sadalot visas tās struktūrvienības starp citām iestādēm vai sadalot visas tās struktūrvienības starp citām iestādēm un deleģējot atsevišķu pārvaldes uzdevumu izpildi privātpersonai, — rezultātā sadalāmā iestāde beidz pastāvēt;

5) nododot tās pārvaldes uzdevumus citai iestādei, — rezultātā iestāde beidz pastāvēt.

(5) Deleģējot valsts pārvaldes iestādes uzdevumus kapitālsabiedrībai, kuras visas kapitāla daļas (akcijas) pieder

vienai vai vairākām publiskām personām, attiecīgā kapitālsabiedrība ir iestādes tiesību, saistību un mantas pārņēmēja (tai skaitā tiesību un pienākumu, kas izriet no spēkā esošajām darba tiesiskajām attiecībām, ja vien lēmumā par reorganizāciju vai likvidāciju nav noteikts citādi).

(6) Ja tiešās pārvaldes iestādi vai tās struktūrvienību pievieno vai nodod pastarpinātās pārvaldes iestādei vai ja tiešās pārvaldes iestādi apvieno ar pastarpinātās pārvaldes iestādi, kā arī ja pastarpinātās pārvaldes iestādi vai tās struktūrvienību saskaņā ar šā panta trešo vai ceturto daļu pievieno vai nodod tiešās pārvaldes iestādei, Ministru kabinets un attiecīgā atvasinātā publiskā persona pirms lēmuma pieņemšanas par iestādes reorganizāciju vai likvidāciju vienojas par reorganizācijas nosacījumiem, ja likumā nav noteikts citādi.

(7) Iestādes iekšējā reorganizācija, kas neparedz struktūrvienību nodošanu vai sadali starp citām iestādēm, nav uzskatāma par reorganizāciju šā panta izpratnē.

(12.06.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2015.)

16.pants. Tiešās pārvaldes iestādes nolikums

(1) Tiešās pārvaldes iestādes darbību reglamentē Ministru kabineta apstiprināts nolikums.

(2) Nolikumā norāda:

1) iestādes nosaukumu;

2) Ministru kabineta locekli, kura padotībā iestāde atrodas;

3) iestādes funkcijas, uzdevumus un kompetenci;

4) kārtību, kādā sniedzami pārskati par iestādes funkciju pildīšanu un līdzekļu izmantošanu;

5) iestādes darbības tiesiskuma nodrošināšanas mehānismu;

6) iestādi vai pārvaldes amatpersonu, kurai privātpersona var apstrīdēt administratīvo aktu vai faktisko rīcību;

7) citus jautājumus, kurus Ministru kabinets uzskata par svarīgiem.

(3) Iestādes nolikumā var norādīt, kuri tās kompetencē esošie pārvaldes uzdevumi var tikt deleģēti šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

17.pants. Tiešās pārvaldes iestādes vadītājs

(1) Tiešās pārvaldes iestādes vadītājs organizē iestādes funkcijas pildīšanu un atbild par to, vada iestādes administratīvo darbu, nodrošinot tā nepārtrauktību, lietderību un tiesiskumu.

(2) Ja normatīvajā aktā nav noteikts citādi, iestādes vadītājs:

1) pārvalda iestādes finansu, personāla un citus resursus;

2) *(izslēgts ar 12.06.2009. likumu)*;

3) nosaka iestādes pārvaldes amatpersonu un darbinieku pienākumus;

4) ieceļ amatā un atbrīvo no tā amatpersonas, pieņem darbā un atlaiž no tā darbiniekus;

5) nodrošina iestādes gadskārtējā darbības plāna un budžeta pieprasījuma izstrādi;

6) izveido iestādes iekšējās kontroles sistēmu, kā arī uzrauga un uzlabo to;

7) nosaka pārvaldes lēmumu priekšpārbaudes un pēcpārbaudes kārtību.

(3) Tiešās pārvaldes iestādes vadītājs veic attiecīgā Ministru kabineta locekļa dotos uzdevumus, iestādes nolikumā noteiktos pienākumus, kā arī citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas un atbild par to izpildi.

(4) Ministru kabinets izdod ieteikumus attiecībā uz iestādes struktūras izveidošanu. Iestādes amatu sarakstu apstiprina iestādes vadītājs.

(5) Informācija par iestādes struktūru un amatiem tiek publicēta un aktualizēta iestādes mājaslapā internetā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(6) Ministru kabinets nosaka iekšējās kontroles sistēmas pamatprasības un tās izveidošanas, uzraudzības un uzlabošanas kārtību tiešās pārvaldes iestādēs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. un 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

18.pants. Ministrija

(1) Ministrija ir attiecīgās valsts pārvaldes nozares vadošā (augstākā) iestāde. Ministrija organizē un koordinē likumu un citu normatīvo aktu īstenošanu, tā piedalās nozares politikas izstrādāšanā.

(2) Ministrija ir tieši pakļauta ministram.

19.pants. Ministra kompetence ministrijā

(1) Ministrs vada ministrijas darbu.

(2) Ministrs:

1) bez īpaša pilnvarojuma pārstāv ministriju;

2) dod rīkojumus valsts sekretāram;

3) dod rīkojumus ministrijas pārvaldes amatpersonām un darbiniekiem, kuri par to informē augstāku amatpersonu;

4) var atcelt parlamentārā sekretāra, ministra biedra, valsts sekretāra un citu ministrijas pārvaldes amatpersonu izdotos iekšējos normatīvos aktus, lēmumus un rīkojumus, izņemot administratīvos aktus;

5) var pats īstenot ministrijas administratīvā vadītāja kompetenci.

(3) Ministrs pilda arī citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, kas nav minētas šā panta otrajā daļā.

(4) Ja ministrs kā iestādes administratīvais vadītājs pilnīgi vai daļēji pārņem savā kompetencē amatpersonas kompetencē esošu lietu, kā arī šā panta otrās daļas 5.punktā minētajā gadījumā uz viņu attiecināmi šā likuma 37., 38. un 39.panta noteikumi par pilnvaru pārņemšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2008. un 01.12.2022. likumu, kas stājas spēkā 13.12.2022.)

20.pants. Ministru kabineta locekļa kompetence tiešās pārvaldes iestādēs

(1) Ministru kabineta locekļa kompetenci valsts pārvaldes nozarē nosaka Ministru kabinets.

(2) Ministru prezidentam, Ministru prezidenta biedram vai citam Ministru kabineta loceklim viņam tieši padotajā valsts pārvaldes iestādē ir tāda pati kompetence kā ministram ministrijā (19.pants), ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

21.pants. Valsts ministra kompetence tiešās pārvaldes iestādēs

(Izslēgts ar 12.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2008.)

21.[1] pants. Ministra biedrs

(1) Ministra biedrs pārzina atsevišķas nozares un politikas jomas, kuras ietilpst Ministru kabineta locekļa kompetencē un kuru pārziņu viņam noteicis attiecīgais Ministru kabineta loceklis, kā arī viņa uzdevumā pilda citus pienākumus.

(2) Ministra biedrs viņam noteiktās kompetences ietvaros savu pienākumu izpildīšanai, saskaņojot ar attiecīgo Ministru kabineta locekli:

1) dod rīkojumus valsts sekretāram vai citām valsts pārvaldes amatpersonām (darbiniekiem), kuras par to informē augstāku amatpersonu;

2) var dot rīkojumu Ministru kabineta locekļa pakļautībā esošas iestādes vadītājam un — atsevišķos gadījumos — citām pārvaldes amatpersonām (darbiniekiem), kuras par to informē augstāku amatpersonu;

3) pilda citus normatīvajos aktos noteiktos pienākumus.

(3) Ministra biedru amatā ieceļ uz noteiktu laiku, bet ne ilgāk kā uz attiecīgā Ministru kabineta locekļa pilnvaru termiņu.
(01.12.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.12.2022.)

22.pants. Parlamentārā sekretāra kompetence tiešās pārvaldes iestādēs

(1) Parlamentārais sekretārs nodrošina saikni starp Ministru kabineta locekli un Saeimu.

(2) Parlamentārais sekretārs Ministru kabineta locekļa uzdevumā pārstāv Ministru kabineta locekli.

(3) Savu pienākumu izpildīšanai un likumā noteikto funkciju veikšanai Ministru kabineta locekļa noteiktās kompetences ietvaros parlamentārais sekretārs:

1) dod rīkojumus valsts sekretāram vai citām valsts pārvaldes amatpersonām (darbiniekiem), kuras par to informē augstāku amatpersonu;

2) var dot rīkojumu Ministru kabineta locekļa pakļautībā esošās iestādes vadītājam un — atsevišķos gadījumos — citām pārvaldes amatpersonām (darbiniekiem), kuras par to informē augstāku amatpersonu;

3) pilda citus normatīvajos aktos noteiktos pienākumus.

23.pants. Valsts sekretārs

(1) Valsts sekretārs ir ministrijas administratīvais vadītājs.

(2) Valsts sekretārs ir pakļauts ministram.

(3) Valsts sekretārs organizē iepriekšējā ministra valsts sekretāram nodotās lietvedības un dokumentu nodošanu jaunajam ministram.

(4) Ja tiešās pārvaldes iestāde, kas nav ministrija, atrodas kāda Ministru kabineta locekļa tiešā pakļautībā, Ministru kabinets var noteikt, ka attiecīgās iestādes vadītājs ir amatpersona ar valsts sekretāra tiesībām.

24.pants. Ministru kabineta locekļa konsultatīvās amatpersonas, darbinieki un birojs

(1) Savas darbības nodrošināšanai Ministru kabineta loceklis uz savu pilnvaru laiku var pieņemt darbā konsultatīvās amatpersonas un darbiniekus un izveidot biroju. Konsultatīvo amatpersonu kompetenci tiešās pārvaldes iestādē, it īpaši tiesības dot rīkojumus pārvaldes amatpersonām, nosaka Ministru kabineta loceklis.

(2) Ministra birojs ir ministrijas struktūrvienība. Ministru prezidenta un Ministru prezidenta biedra birojs ir Valsts kancelejas struktūrvienība. Īpašu uzdevumu ministra birojs ir ministrijas vai citas tiešās pārvaldes iestādes struktūrvienība.

25.pants. Konsultatīvo amatpersonu un darbinieku statuss

(1) Darba līgumu ar konsultatīvo amatpersonu vai darbinieku Ministru kabineta loceklis slēdz uz savu pilnvaru laiku.

(2) Pēc darba līguma izbeigšanās konsultatīvajai amatpersonai vai darbiniekam ir tiesības saņemt pabalstu vienas mēnešalgas apmērā. Tas neattiecas uz gadījumiem, kad ierēdnis izmanto šā panta ceturtajā daļā paredzētās tiesības.

(3) Ministru kabineta loceklis var uzteikt līgumu ar konsultatīvo amatpersonu vai darbinieku jebkurā laikā, nenorādot uzteikuma iemeslus.

(4) Ja Ministru kabineta loceklis par konsultatīvo amatpersonu izvēlas ierēdni, šim ierēdnim ir tiesības, beidzoties amata pienākumiem, atgriezties iepriekšējā vai līdzvērtīgā ierēdņa amatā.

(5) Ministru kabineta loceklim var būt ārštata konsultatīvie darbinieki, kuru statusu un kompetenci paredz Ministru kabineta noteikumi. Viņi nav amatpersonas šā likuma un likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpratnē, ja nesaņem atalgojumu vai citu mantisku labumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2009.)

26.pants. Valsts kanceleja

(1) Valsts kanceleja atrodas Ministru prezidenta tiešā pakļautībā.

(2) Valsts kancelejai var būt padotas citas tiešās pārvaldes iestādes.

(3) Valsts kancelejas administratīvais vadītājs ir Valsts kancelejas direktors.

(4) Valsts kancelejas direktors, lai nodrošinātu Valsts kancelejas funkciju izpildi, var dot rīkojumu valsts sekretāram, kurš par to informē attiecīgo ministru. Ja Valsts kancelejas direktora rīkojums ir pretrunā ar ministra rīkojumu, spēkā ir ministra rīkojums.

(5) Valsts kanceleja:

1) organizatoriski nodrošina Ministru kabineta darbu, it sevišķi — organizējot Ministru kabineta sēdes, nodrošina Ministru kabineta dokumentu sagatavošanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai procesuālajai kārtībai, pārvalda Ministru kabineta lietvedību;

2) Ministru kabineta politisko vadlīniju ietvaros un uzdevumā piedalās valdības politikas plānošanā;

3) Ministru prezidenta uzdevumā koordinē un pārrauga Ministru kabineta un Ministru prezidenta lēmumu izpildi;

4) informē sabiedrību par Ministru kabineta darbu;

5) pārvalda Ministru kabineta budžeta līdzekļus;

6) pilda citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas un Ministru kabineta un Ministru prezidenta dotos uzdevumus.

III nodaļa
Pastarpinātās pārvaldes institucionālā sistēma

27.pants. Pastarpinātās pārvaldes institucionālās sistēmas izveidošana

Pastarpinātās pārvaldes institucionālo sistēmu un tās darba organizāciju saskaņā ar likumu un Ministru kabineta noteikumiem nosaka attiecīgā atvasinātā publiskā persona, ievērojot valsts pārvaldes principus un funkciju izvērtējumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

28.pants. Pastarpinātās pārvaldes iestādes nolikums

Atvasinātas publiskas personas orgāns, izveidojot pastarpinātās pārvaldes iestādi, izdod iestādes nolikumu. Uz pastarpinātās pārvaldes iestādes nolikumu attiecas šā likuma 16.panta otrās daļas noteikumi.

29.pants. Pastarpinātās pārvaldes iestādes padotība

Atvasinātas publiskas personas orgāns padotību pār pastarpinātās pārvaldes iestādi īsteno pats vai ar atsevišķas iestādes vai amatpersonas starpniecību.

30.pants. Pastarpinātās pārvaldes iestādes darbību reglamentējošie likumi

(1) Šā likuma noteikumi (izņemot II nodaļas noteikumus) piemērojami attiecībā uz pastarpinātās pārvaldes iestādi, ciktāl citu likumu speciālajās tiesību normās nav noteikts citādi.

(2) Attiecībā uz pastarpinātās pārvaldes iestādi piemērojami šā likuma 15.panta trešās, ceturtās, piektās un sestās daļas un 17.panta pirmās un otrās daļas noteikumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

IV nodaļa
Valsts pārvaldes hierarhiskā kārtība

31.pants. Iestāžu hierarhija

(1) Iestādes atrodas vienotā hierarhiskā sistēmā, kurā viena iestāde ir padota citai iestādei. Iestādes var veidot vairāku līmeņu padotības sistēmu.

(2) Augstākā iestāde ir ministrija vai cita Ministru kabineta loceklim tieši pakļauta tiešās pārvaldes iestāde.

(3) Normatīvajā aktā var noteikt, ka funkcionālo padotību pār vienas publiskas personas iestādi īsteno citas publiskas personas iestāde.

(4) Dažādu publisku personu kopīgas iestādes hierarhiju nosaka ar normatīvo aktu, norādot tajā augstāku iestādi.

32.pants. Amatpersonu hierarhija

(1) Valsts pārvaldē amatpersonas iekļautas vienotā hierarhiskā sistēmā, kurā viena amatpersona ir padota citai amatpersonai. Amatpersona darbojas savas kompetences ietvaros un savus pienākumus pilda un tiesības īsteno patstāvīgi.

(2) Ministru kabineta loceklis ir augstākā amatpersona attiecībā uz viņa padotībā esošo iestāžu amatpersonām. Nākamās augstākās amatpersonas ir parlamentārais sekretārs, ministra biedrs un valsts sekretārs.

(3) Tiešās pārvaldes amatpersona ir augstāka pārvaldes amatpersona attiecībā uz visu tai padoto hierarhiski zemāku līmeņu tiešās pārvaldes amatpersonām.

(4) Pastarpinātās pārvaldes amatpersona ir augstāka pārvaldes amatpersona attiecībā uz visu tai padoto hierarhiski zemāku līmeņu pastarpinātās pārvaldes amatpersonām.

(5) Ja normatīvajā aktā nav noteikts citādi, amatpersonu padotību vienas publiskās personas ietvaros īsteno pakļautības formā.

(6) To amatpersonu hierarhiju, kuras darbojas dažādu publisku personu iestādēs (31.panta trešā daļa), nosaka

normatīvie akti. Ja attiecīgajā normatīvajā aktā padotības forma nav noteikta, tā atbilst konkrētai funkcijai noteiktai padotības formai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2008. un 01.12.2022. likumu, kas stājas spēkā 13.12.2022.)

33.pants. Aizvietošana valsts pārvaldē

(1) Iestādes vadītāju aizvieto nākamā zemākā amatpersona, ja normatīvajā aktā nav noteikts citādi. Iestādes vadītājs apstiprina pārvaldes amatpersonu aizvietošanas kārtību.

(2) Ja pārvaldes amatpersona nepilda vai ir kavēta pildīt savus pienākumus, nākamā augstākā pārvaldes amatpersona nekavējoties ieceļ šīs pārvaldes amatpersonas aizvietotāju, lai nodrošinātu iestādes darba nepārtrauktību. Augstāka pārvaldes amatpersona var atkāpties no iestādes vadītāja apstiprinātās aizvietošanas kārtības, to īpaši pamatojot.

34.pants. Tiesības iegūt informāciju

Augstāka iestāde vai amatpersona var pieprasīt un saņemt no zemākas iestādes vai amatpersonas tās rīcībā esošo informāciju, ievērojot likumos noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus.

35.pants. Dienesta pārbaudes tiesības

(1) Ministru kabineta loceklis, iestādes vadītājs vai cita normatīvajos aktos noteiktā pārvaldes amatpersona var organizēt vai veikt dienesta pārbaudi savā iestādē un zemākās iestādēs, lai noskaidrotu faktus vai izvērtētu attiecīgo pārvaldes amatpersonu rīcību.

(2) Pārvaldes amatpersonai ir pienākums sadarboties ar amatpersonu, kura veic šā panta pirmajā daļā minēto pārbaudi, atbildēt uz tās jautājumiem, kā arī sniegt tai visu savā rīcībā esošo informāciju, kas nepieciešama attiecīgajai dienesta pārbaudei.

36.pants. Tiesības ierosināt disciplinārlietu

(1) Amatpersona var ierosināt disciplinārlietu par pārvaldes amatpersonu, attiecībā uz kuru tā ir augstāka amatpersona. Tā nosūta ierosināto lietu iestādes vadītājam, ja normatīvajā aktā nav noteikts citādi.

(2) Ja disciplinārlietas ierosināšana nav amatpersonas kompetencē, par ierosināmo disciplinārlietu tā informē pārvaldes amatpersonu, kuras tiešā kompetencē ir šādas disciplinārlietas ierosināšana.

37.pants. Pilnvaru pārņemšanas tiesības

(1) Augstāka iestāde vai amatpersona var pārņemt pakļautībā esošas iestādes vai pārvaldes amatpersonas lietvedībā esošu lietu savā kompetencē.

(2) Izņēmuma gadījumā augstāka iestāde vai amatpersona var pārņemt pārraudzībā esošas tiešās pārvaldes iestādes vai pārvaldes amatpersonas lietvedībā esošu lietu savā kompetencē. Šādā gadījumā iestāde vai amatpersona, kas vēlas šīs tiesības īstenot, to var darīt tikai tad, ja ir saņēmusi savas augstākas iestādes vai amatpersonas rakstveida piekrišanu. Piekrišana nav nepieciešama, ja pilnvaru pārņemšanas tiesības izmanto Ministru kabineta loceklis.

(3) Ja pastarpinātās pārvaldes iestāde pilda savā autonomā kompetencē ietilpstošu pārvaldes funkciju (5.panta otrā daļa), tiešās pārvaldes iestāde vai pārvaldes amatpersona var pārņemt pastarpinātās pārvaldes iestādes vai pārvaldes amatpersonas lietvedībā esošu lietu savā kompetencē, ja tas paredzēts ārējā normatīvajā aktā. Ja pastarpinātās pārvaldes iestāde pilda tiešās pārvaldes funkciju (5.panta trešā daļa), tad piemērojami šā panta otrās daļas noteikumi.

(4) Administratīvā procesa ietvaros šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā noteiktās pilnvaru pārņemšanas tiesības ir tādai pārvaldes amatpersonai, kurai administratīvo aktu var apstrīdēt, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

(5) Šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā noteikto pilnvaru pārņemšanas tiesību nav, ja:

1) administratīvā procesa ietvaros saskaņā ar likumu vai Ministru kabineta noteikumiem koleģiāla institūcija konkursa, eksāmena, atestācijas, licencēšanas un līdzīgos gadījumos izdod administratīvu aktu vai lemj par faktisku rīcību;

2) saskaņā ar likumu vai Ministru kabineta noteikumiem koleģiāla institūcija pieņem lēmumu par līguma slēgšanu sakarā ar iepirkumu valsts vajadzībām;

3) lēmumu pieņem koleģiāla institūcija, kuras locekļi savu pienākumu pildīšanā ir neatkarīgi un nav pakļauti rīkojumiem vai citādai ietekmei attiecībā uz savu lēmumu, un institūcijas lēmumu pieņem saskaņā ar likumā vai Ministru kabineta noteikumos paredzētu procedūru, kurā tiek piemēroti tiesas procesam raksturīgi pierādīšanas principi.

(6) Ja ir izmantotas šajā pantā noteiktās pilnvaru pārņemšanas tiesības, augstāka iestāde vai amatpersona pieņem lēmumu attiecīgajā lietā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2008.)

38.pants. Daļējās pilnvaru pārņemšanas tiesības

(1) Daļējās pilnvaru pārņemšanas tiesības ietver augstākas iestādes vai amatpersonas tiesības ar rakstveida rīkojumu izlemt atsevišķu lietas aspektu, nepārņemot visu lietu savā kompetencē.

(2) Ja ir izmantotas daļējās pilnvaru pārņemšanas tiesības, sākotnēji piekritīgā iestāde vai pārvaldes amatpersona pieņem galīgo lēmumu, ievērojot augstākas iestādes vai amatpersonas rīkojumā izlemto lietas aspektu un izlemjot pārējos aspektus.

(3) Ja daļējās pilnvaru pārņemšanas tiesības izmanto administratīvā procesa ietvaros, uz to norāda administratīvā akta pamatojumā.

(4) Uz daļēju pilnvaru pārņemšanu attiecināmi visi pilnvaru pārņemšanas nosacījumi (37.pants).

39.pants. Atbildība par pilnvaru pārņemšanu

(1) Pilnībā pārņemot padotībā esošas iestādes vai pārvaldes amatpersonas lietvedībā esošu lietu savā kompetencē (37.pants), augstāka iestāde vai amatpersona vienlaikus uzņemas atbildību par pieņemto lēmumu.

(2) Augstāka iestāde vai amatpersona, kas izmantojusi daļējās pilnvaru pārņemšanas tiesības (38.pants), ir atbildīga par to lietas aspektu, kuru tā izlēmusi.

V nodaļa
Atsevišķu pārvaldes uzdevumu deleģēšana

40.pants. Deleģēšanas pamatnoteikumi

(1) Publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai (turpmāk — pilnvarotā persona) pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk.

(2) Privātpersonai pārvaldes uzdevumu var deleģēt ar ārēju normatīvo aktu vai līgumu, ja tas paredzēts ārējā normatīvajā aktā, ievērojot šā likuma 41.panta otrās un trešās daļas noteikumus.

(3) Citai publiskai personai pārvaldes uzdevumu var deleģēt likumā noteiktajos gadījumos. Šādā gadījumā piemērojami šīs nodaļas noteikumi, ciktāl citu likumu speciālajās tiesību normās nav noteikts citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. un 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

41.pants. Deleģēšanas priekšmets

(1) Publiska persona var deleģēt pārvaldes uzdevumus, kuru izpilde ietilpst šīs publiskās personas vai tās iestādes kompetencē. Deleģējot pārvaldes uzdevumus, par funkcijas izpildi kopumā atbild attiecīgā publiskā persona.

(2) Nevar deleģēt šādus pārvaldes uzdevumus:

1) nozares politikas veidošanu un attīstības plānošanu;

2) nozares darbības koordināciju;

3) iestāžu un pārvaldes amatpersonu uzraudzību;

4) publisku personu budžeta apstiprināšanu, finansu resursu sadali programmu un apakšprogrammu līmenī, finansu resursu kontroli.

(3) Privātpersonai papildus šā panta otrajā daļā minētajam nevar deleģēt:

1) administratīvo aktu izdošanu, izņemot gadījumus, kad tas paredzēts ārējā normatīvajā aktā;

2) pārvaldes uzdevumus, kas saistīti ar valsts ārējās un iekšējās drošības funkciju izpildi, izņemot gadījumus, kad tas paredzēts likumā;

3) Latvijas Republikas pārstāvību ekonomiskajās, militārajās un politiskajās savienībās un to institūcijās, izņemot gadījumus, kad tas paredzēts likumā;

4) pārvaldes uzdevumus, kas nodrošina Latvijas Republikas Satversmē garantēto cilvēktiesību īstenošanu un uzraudzību un kuru izpildes kārtību un institūciju ir noteicis likumdevējs;

5) citus pārvaldes uzdevumus, kuri pēc savas būtības ir valsts pārvaldes funkcijas pamats un kurus drīkst veikt tikai iestādes.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. un 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

42.pants. Deleģēšanas nosacījumi privātpersonai

(1) Privātpersonai jābūt tiesīgai veikt attiecīgo pārvaldes uzdevumu. Lemjot par pārvaldes uzdevuma deleģēšanu privātpersonai, ņem vērā tās pieredzi, reputāciju, resursus, personāla kvalifikāciju, kā arī citus kritērijus.

(2) Lemjot par pārvaldes uzdevuma deleģēšanu personu apvienībai, izvērtē, vai tā nepārstāv atsevišķas mantiski vai citādi ieinteresētas grupas intereses.

43.pants. Pilnvarotās personas padotība

(1) Deleģējot pārvaldes uzdevumu, ārējā normatīvajā aktā nosaka iestādi, kuras padotībā atrodas pilnvarotā persona attiecībā uz konkrētā uzdevuma izpildi.

(2) Deleģējot pārvaldes uzdevumu ar līgumu, attiecībā uz konkrētā uzdevuma izpildi pilnvarotā persona atrodas tās iestādes padotībā, kura slēdz līgumu.

(3) Uzraudzībai pār pārvaldes uzdevuma izpildi jābūt pilnīgai un efektīvai.

(4) Konkrētu padotības formu un saturu nosaka, ņemot vērā deleģēto pārvaldes uzdevumu saturu un citus apsvērumus. Pilnvarotā persona, kurai ir deleģētas tiesības izdot administratīvos aktus, atrodas funkcionālā pakļautībā, ja ārējā normatīvajā aktā nav noteikts citādi.

(5) Pilnvarotā persona un iestāde, kuras padotībā ir pilnvarotā persona, ir atbildīga par deleģētā uzdevuma tiesisku un lietderīgu izpildi. Iestāde, kuras padotībā ir pilnvarotā persona, ir tās izdoto administratīvo aktu apstrīdēšanas iestāde, ja ārējā normatīvajā aktā nav noteikts citādi.

(6) Pilnvarotā persona sniedz iestādei, kuras padotībā tā atrodas, informāciju, ko iestāde prasa sakarā ar deleģētā uzdevuma izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

43.[1] pants. Pakalpojumu sniegšana, veicot valsts pārvaldes uzdevumus

(1) Pakalpojumus, veicot valsts pārvaldes uzdevumus, privātpersona sniedz saimnieciskās darbības veidā par atlīdzību, kuru privātpersona izmanto savas darbības nodrošināšanai un attiecīgā valsts pārvaldes uzdevuma veikšanai, ja normatīvajos aktos nodokļu un nodevu jomā nav noteikts citādi.

(2) Latvijas Republikas valsts pārvaldes uzdevuma ietvaros privātpersonu sniegto pakalpojumu maksas apmēru vai tā noteikšanas un apstiprināšanas kārtību, kā arī atbrīvojumus nosaka Ministru kabinets.

(3) Valsts pārvaldes uzdevuma ietvaros pašvaldību pilnvaroto privātpersonu sniegto pakalpojumu maksas apmēru vai tā noteikšanas un apstiprināšanas kārtību, kā arī atbrīvojumus privātpersonām nosaka pašvaldības dome.

(4) Valsts pārvaldes uzdevuma ietvaros šā panta trešajā daļā neminētu atvasinātu publisku personu pilnvaroto privātpersonu sniegto pakalpojumu maksas apmēru vai tā noteikšanas un apstiprināšanas kārtību, kā arī atbrīvojumus privātpersonām nosaka attiecīgās atvasinātās publiskās personas augstākā lēmējinstitūcija.

(12.06.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.12.2017.)

44.pants. Zaudējumu atlīdzība deleģēšanas gadījumā

(1) Mantiskos zaudējumus un nemantisko kaitējumu, kas nodarīts trešajai personai, atlīdzina:

1) no valsts budžeta gadījumā, kad deleģēšana ir noteikta ar likumu vai Ministru kabineta noteikumiem;

2) no tās publiskās personas budžeta, pie kuras pieder deleģētājs, gadījumā, kad deleģēšana ir noteikta ar līgumu.

(2) Pilnvarotā persona regresa kārtībā atlīdzina zaudējumus attiecīgajai publiskajai personai, ja:

1) zaudējumi radušies pilnvarotās personas prettiesiskas darbības vai bezdarbības rezultātā;

2) pilnvarotā persona neizpilda vai pienācīgi nepilda deleģēto uzdevumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

45.pants. Līgumiskās deleģēšanas procedūra

(1) Par tiešās pārvaldes iestādes kompetencē esošu pārvaldes uzdevumu deleģēšanu uz laiku līdz trim gadiem lemj Ministru kabineta loceklis, kura padotībā atrodas iestāde, kas slēdz līgumu. Par deleģēšanu uz ilgāku laiku lemj Ministru kabinets.

(2) Par pastarpinātās pārvaldes iestādes uzdevumu deleģēšanu lemj attiecīgās atvasinātās publiskās personas orgāns, kas informē tiešās pārvaldes iestādi, kurai attiecīgā atvasinātā publiskā persona ir padota. Ja deleģēšanas termiņš pārsniedz gadu, deleģēšanas līgumu pirms tā noslēgšanas saskaņo ar šo tiešās pārvaldes iestādi.

(2[1]) Šā panta otrā daļa par tiešās pārvaldes iestādes informēšanu un deleģēšanas līguma saskaņošanu neattiecas uz gadījumiem, kad pašvaldība slēdz līgumu par tās kompetencē ietilpstoša valsts pārvaldes uzdevuma deleģēšanu.

(3) Lēmumā par deleģēšanu konstatē deleģēšanas pieļaujamību un reglamentē deleģēšanas noteikumus.

(4) Deleģējot pārvaldes uzdevumu privātpersonai, priekšroka dodama pārvaldes uzdevuma deleģēšanai publiskās un privātās partnerības ietvaros.

(5) Informāciju par iestādes deleģētajiem pārvaldes uzdevumiem, kā arī deleģēšanas līgumu piecu darbdienu laikā no deleģēšanas līguma noslēgšanas dienas publicē attiecīgās iestādes mājaslapā internetā vai, ja tas noteikts tiesību aktā, augstākas iestādes mājaslapā internetā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.05.2010. un 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

45.[1] pants. Līgumiskā deleģēšanas procedūra publiskās un privātās partnerības ietvaros

(1) Šā likuma 45.panta pirmās, otrās un trešās daļas noteikumi nav piemērojami gadījumos, kad atbilstoši Publiskās un privātās partnerības likumam slēdz publiskās un privātās partnerības līgumu, ar kuru privātpersonai tiek deleģēts pārvaldes uzdevums.

(2) Ja atbilstoši Publiskās un privātās partnerības likumam slēdz publiskās un privātās partnerības līgumu, ar kuru privātpersonai tiek deleģēts pārvaldes uzdevums, līgumā papildus iekļauj šā likuma 46.pantā minētos nosacījumus. Attiecīgais līgums daļā par pārvaldes uzdevuma deleģēšanu ir apspriežams atbilstoši normatīvajiem aktiem publisko tiesību līgumu jomā.

(13.05.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

46.pants. Deleģēšanas līguma saturs

Deleģēšanas līgumā norāda:

1) līdzējus;

2) deleģēto pārvaldes uzdevumu un normatīvo aktu, ar kuru attiecīgais uzdevums nodots deleģētāja kompetencē;

3) deleģētā pārvaldes uzdevuma izpildes termiņu un kārtību;

4) līdzēju konkrēto atbildību, kā arī iespējamo atbildību līguma izbeigšanas gadījumā;

5) uzdevuma izpildes kvalitātes novērtējuma kritērijus, bet, ja līguma priekšmets ir vienreizējs uzdevums, — arī sasniedzamos rezultātus;

6) savstarpējo norēķinu kārtību, finansu un citu resursu piešķiršanas noteikumus;

7) regulāro pārskatu un ziņojumu sniegšanas kārtību;

8) pilnvarotās personas darbības uzraudzības kārtību;

9) līguma spēkā stāšanās kārtību;

10) līguma darbības termiņu;

11) citus būtiskus līguma nosacījumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

47.pants. Deleģēšanas līguma izbeigšanās

(1) Deleģēšanas līgums izbeidzas, izbeidzoties termiņam, uz kādu tas noslēgts.

(2) Ja līguma termiņš pārsniedz trīs gadus, katrs līdzējs var to uzteikt, ievērojot viena gada uzteikuma termiņu.

(3) Līgumā var paredzēt īsāku uzteikuma termiņu, nekā paredzēts šā panta otrajā daļā.

(4) Līgumu var uzteikt, neievērojot uzteikuma termiņu, ja otrs līdzējs rupji pārkāpj līguma noteikumus vai arī pastāv citi svarīgi iemesli, kas neļauj turpināt līguma attiecības.

(5) Līgumu uzsaka, ja vairs nepastāv tā noslēgšanas pamatnoteikumi (40.pants) vai speciālie deleģēšanas nosacījumi privātpersonai (42.pants).

47.[1] pants. Deleģēšanas līguma izbeigšanās sekas

(1) Deleģēšanas līguma izbeigšanās gadījumā līdzēji nodrošina valsts pārvaldes uzdevuma izpildes

nepārtrauktību.

(2) Ja pilnvarotā persona, kas ir kapitālsabiedrība, kuras visas kapitāla daļas (akcijas) pieder vienai vai vairākām publiskām personām, tiek likvidēta, kapitālsabiedrības manta, tiesības un saistības (tai skaitā tiesības un pienākumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām un ir nepieciešami valsts pārvaldes uzdevuma turpmākai izpildei) tiek nodotas attiecīgās publiskās personas institūcijai, kura ir kapitālsabiedrības kapitāla daļu (akciju) turētājs, ja lēmumā par kapitālsabiedrības darbības izbeigšanu un likvidāciju nav noteikts citādi.

(3) Kapitālsabiedrības likvidācija un deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu nodošana tiešai vai pastarpinātai pārvaldes iestādei tiek īstenota gadskārtējā valsts vai pašvaldības budžeta plānošanas procesa ietvaros.

(12.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

VI nodaļa
Sabiedrības līdzdalība valsts pārvaldē

48.pants. Sabiedrības līdzdalības veidi

(1) Šā likuma mērķa sasniegšanai iestāde savā darbībā iesaista sabiedrības pārstāvjus (sabiedrisko organizāciju un citu organizētu grupu pārstāvjus, atsevišķas kompetentas personas), iekļaujot viņus darba grupās, konsultatīvajās padomēs vai lūdzot sniegt atzinumus.

(2) Sabiedrībai svarīgos jautājumos iestādei ir pienākums rīkot publisku apspriešanu. Ja iestāde pieņem lēmumu, kas neatbilst ievērojamas sabiedrības daļas viedoklim, tā šo lēmumu īpaši pamato.

(3) Iestāde (turpmāk arī — pilnvarotājs), ievērojot šīs nodaļas noteikumus, var pilnvarot privātpersonu veikt valsts pārvaldes uzdevumus.

(4) Nodrošinot sabiedrības līdzdalību savā darbībā, iestāde var izmantot arī citus normatīvajos aktos noteiktos sabiedrības iesaistīšanas veidus, kas nav minēti šajā pantā.

(5) Par sabiedrības pārstāvju iesaistīšanu iestādes darbībā un tās veidu lemj iestādes vadītājs, ja normatīvajā aktā nav noteikts citādi.

49.pants. Pilnvarošanas nosacījumi

(1) Privātpersonu ar ārēju normatīvo aktu vai līdzdarbības līgumu (50.pants) var pilnvarot veikt pārvaldes uzdevumu, kurš neietver pārvaldes lēmuma pieņemšanu vai sagatavošanu, ja:

1) to veic sabiedriskā labuma (nekomerciālos) nolūkos;

2) tas ir lietderīgi, lai veicinātu sabiedrības iesaistīšanu valsts pārvaldē, un

3) to var veikt vismaz tikpat efektīvi.

(2) Uz pilnvarošanu, ievērojot šīs nodaļas noteikumus, attiecināmi 42.panta pirmās daļas noteikumi. Izvēloties privātpersonu, iestāde piemēro objektīvus kritērijus, ievērojot šā panta pirmajā daļā minētos nosacījumus. Slēdzot līdzdarbības līgumu, pilnvarotājs, ja nepieciešams, izvēli pamato. Pamatojums ir publiski pieejams kopā ar līguma projektu (50.panta trešā daļa).

50.pants. Līdzdarbības līguma slēgšanas nosacījumi

(1) Uz līdzdarbības līgumu attiecināmi šā likuma 46.panta noteikumi.

(2) Par nodomu slēgt līdzdarbības līgumu pilnvarotājs informē augstāku iestādi un normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos — arī augstāko iestādi (31.panta otrā daļa).

(3) Līdzdarbības līguma projektam jābūt publiski pieejamam vismaz 10 dienas pirms parakstīšanas. Par tā

publisku pieejamību atbild pilnvarotājs.

(4) Ja līgums paredz piešķirt budžeta līdzekļus, uz šo līdzekļu izlietojumu un finansu pārskatu par to attiecināmi tie paši nosacījumi kā uz līgumslēdzēju iestādi.

(5) Kārtību, kādā tiešās pārvaldes iestādes slēdz līdzdarbības līgumus, nosaka Ministru kabinets.

(6) Pastarpinātās pārvaldes iestāde līdzdarbības līgumu slēdz atvasinātas publiskās personas orgāna noteiktajos gadījumos un kārtībā. Ja šāda kārtība nav noteikta, līdzdarbības līgumu slēdz atvasinātas publiskās personas orgāns.

51.pants. Līdzdarbības līguma publiskums

Līdzdarbības līgums ir publiski pieejams. Līguma publiskošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

52.pants. Pilnvarotāja atbildība

(1) Pilnvarotājs atbild par uzdevuma pienācīgu veikšanu.

(2) Pilnvarotājam gan pilnvarojuma aktā, gan turpmāk, uzraugot privātpersonas darbību, jānodrošina uzdevuma pienācīga izpilde.

53.pants. Zaudējumu atlīdzība pilnvarošanas gadījumā

(1) Mantiskos zaudējumus un nemantisko kaitējumu, kas, pildot pārvaldes uzdevumu, nodarīts trešajai personai, atlīdzina no tās publiskās personas budžeta, pie kuras pieder pilnvarotājs.

(2) Pilnvarotā persona regresa kārtībā atlīdzina zaudējumus publiskai personai, ja zaudējumi radušies pilnvarotās personas prettiesiskas darbības vai bezdarbības rezultātā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

VII nodaļa
Sadarbība valsts pārvaldē

54.pants. Sadarbības pamatnoteikumi

(1) Iestādes sadarbojas, lai veiktu savas funkcijas un uzdevumus.

(2) Iestāde, kura no citas iestādes ir saņēmusi sadarbības ierosinājumu, var atteikt sadarbību tikai tad, ja pastāv šā likuma 56.pantā paredzētie atteikuma iemesli.

(3) Iestāžu sadarbība notiek bez maksas, ja ārējā normatīvajā aktā nav noteikts citādi.

(4) Iestādes var sadarboties gan atsevišķā gadījumā, gan pastāvīgi. Sadarbojoties pastāvīgi, iestādes var slēgt starpresoru vienošanos (58. — 60.pants).

(5) Publiskas personas sadarbojoties var slēgt sadarbības līgumu (61.pants).

(6) Iestādes sadarbojoties nepieciešamo informāciju sniedz elektroniskā veidā, ja ārējā normatīvajā aktā nav noteikts citādi un informācijas sniegšana nav pretrunā normatīvajos aktos noteiktajiem informācijas sniegšanas noteikumiem. Kārtību, kādā notiek šādas informācijas apmaiņa, kā arī to, kā nodrošina un apliecina šādas informācijas patiesumu, nosaka Ministru kabinets.

(7) Centrālā statistikas pārvalde izveido un uztur drošu informācijas apstrādes vidi valsts informācijas sistēmās un institūciju informācijas sistēmās esošās informācijas, arī personas datu, apstrādei. Drošo informācijas apstrādes vidi iestādes var izmantot, lai plānotu valsts, reģionālo un vietēja līmeņa politiku, izstrādātu ietekmes novērtējumus,

preventīvi identificētu un analizētu nozares riskus, sniegtu pakalpojumus, uzlabotu to pieejamību un kvalitāti, informētu sabiedrību un īstenotu pētniecības un inovāciju projektus. Iestādēm ir pienākums pēc Centrālās statistikas pārvaldes lūguma nodot tai attiecīgajās informācijas sistēmās esošo informāciju. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā iestādes sniedz drošajā informācijas apstrādes vidē iekļaujamo informāciju, tās apstrādes noteikumus, kā arī kārtību, kādā Datu valsts inspekcija uzrauga personas datu apstrādi drošajā informācijas apstrādes vidē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. un 05.02.2026. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2026.)

55.pants. Iestāžu sadarbības priekšmets

(1) Iestāde var ierosināt citai iestādei nodrošināt atsevišķu pārvaldes amatpersonu piedalīšanos konkrētu pārvaldes uzdevumu veikšanā.

(2) Iestāde, ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, var ierosināt citai iestādei sniegt tās rīcībā esošo informāciju.

(3) Iestāde var ierosināt citai iestādei sniegt tai atzinumu jautājumā, kas ietilpst atzinuma sniedzējas iestādes kompetencē.

(4) Iestādes, savstarpēji vienojoties un nepārkāpjot savas kompetences ietvarus, var noteikt citu sadarbības priekšmetu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

56.pants. Sadarbības atteikums

(1) Iestāde var atteikt sadarbību, atteikumu rakstveidā pamatojot, ja:

1) sadarbība nav iespējama faktisku iemeslu dēļ;

2) sadarbība nav iespējama tiesisku iemeslu dēļ;

3) sadarbībā var tikt iesaistīta cita iestāde ar mazāku resursu patēriņu;

4) nepieciešamais resursu patēriņš pārsniedz sadarbības ierosinātājas iestādes nepieciešamību pēc šīs sadarbības.

(2) Iestāde, kas saņēmusi atteikumu sadarboties, var aicināt atteikuma sniedzējas iestādes augstāku iestādi izvērtēt atteikuma pamatotību.

57.pants. Nepietiekama sadarbība

Ja iestāde uzskata, ka ierosinātās sadarbības mērķis nav sasniegts otras iestādes darbības vai bezdarbības dēļ (sadarbība nav pietiekama vai nav pienācīgi nodrošināta), tā var informēt par to otras iestādes augstāku iestādi.

58.pants. Starpresoru vienošanās

(1) Lai nodrošinātu pastāvīgu sadarbību, vienas publiskas personas iestādes rakstveidā var slēgt starpresoru vienošanos.

(2) *(Izslēgta ar 14.11.2024. likumu)*

(3) Ar starpresoru vienošanos nevar deleģēt vai mainīt normatīvajos aktos noteikto iestāžu kompetenci.

(4) Starpresoru vienošanās nav saistoša attiecīgo iestāžu augstākām iestādēm. Tā neierobežo augstāku iestāžu hierarhiskās tiesības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

59.pants. Starpresoru vienošanās saskaņošana un izpilde

(1) Ja normatīvajā aktā ir noteikts vai augstāka iestāde vai amatpersona ir noteikusi, ka pirms starpresoru vienošanās parakstīšanas tās projektu ir nepieciešams saskaņot ar augstāku iestādi vai amatpersonu, pirms starpresoru vienošanās parakstīšanas iestāde tās projektu nosūta saskaņošanai augstākai iestādei vai amatpersonai.

(2) Ja starpresoru vienošanās netiek pienācīgi pildīta, iestāde par to informē tās iestādes augstāku iestādi, kura vienošanos nepilda.

(3) Iestāde nevar prasīt no otras iestādes starpresoru vienošanās izpildi, ja tās nepildīšana ir augstākas iestādes rīcības sekas.

(4) Par starpresoru vienošanās nepildīšanu, kā arī par zaudējumu atlīdzību nevar celt prasību tiesā.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

60.pants. Starpresoru vienošanās izbeigšanās

Starpresoru vienošanās izbeidzas, ja:

1) izbeidzas termiņš, uz kuru tā noslēgta;

2) vismaz viena no iestādēm beidz pastāvēt vai to reorganizē;

3) viena iestāde to uzsaka;

4) viena iestāde to nepilda vai nevar pildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu. Šādā gadījumā attiecīgā iestāde vai tās augstāka iestāde par to nekavējoties informē otru līdzēju iestādi.

61.pants. Sadarbības līgums

(1) Publiskas personas sadarbības līgumu slēdz, lai panāktu vismaz vienas līdzējas — publiskas personas kompetencē ietilpstoša pārvaldes uzdevuma efektīvāku veikšanu.

(2) Sadarbības līgumu publiskas personas vārdā slēdz tās orgāns vai piekritīga iestāde.

(3) Ar sadarbības līgumu nevar deleģēt vai mainīt atvasinātām publiskām personām normatīvajos aktos noteikto kompetenci. Ar sadarbības līgumu nevar skart hierarhiskās attiecības starp dažādām publiskām personām un to iestādēm.

(4) Atvasināta publiskā persona informē par sadarbības līgumu tiešās pārvaldes iestādi, kuras padotībā ir attiecīgā publiskā persona.

(5) Ja sadarbības līguma priekšmets ir pārvaldes uzdevums, kas ietilpst atvasinātas publiskas personas autonomā kompetencē (5.panta otrā daļa), sadarbības līgumā var paredzēt līgumstrīda izšķiršanu tiesā. Ja tas nav paredzēts līgumā vai normatīvajā aktā noteikts citādi, līdzēji nevar celt prasību tiesā.

VIII nodaļa
Pārvaldes lēmuma pārbaude un atbildība par pārvaldes lēmumu

62.pants. Pārvaldes lēmuma pārbaudes pamatnoteikumi

(1) Šīs nodaļas noteikumi attiecas uz rakstveida pārvaldes lēmumiem, izņemot steidzamus pārvaldes lēmumus.

(2) Pārvaldes lēmuma pārbaude ietver lēmuma lietderības un tiesiskuma pārbaudi.

(3) Pārvaldes lēmumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem pārbauda gan pirms tā pieņemšanas (iepriekšēja pārbaude), gan pēc tā pieņemšanas (pēcpārbaude).

(4) Šīs nodaļas noteikumi attiecībā uz pārvaldes lēmuma pārbaudes kārtību piemērojami, ciktāl normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

63.pants. Pārvaldes lēmuma lietderības pārbaude

Pārbaudot pārvaldes lēmuma lietderību, izvērtē tā nepieciešamību un piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai. Administratīvā akta lietderības apsvērumus nosaka Administratīvā procesa likums.

64.pants. Pārvaldes lēmuma tiesiskuma pārbaude

Pārbaudot pārvaldes lēmuma tiesiskumu:

1) izvērtē tā atbilstību ārējiem normatīvajiem aktiem un vispārējiem tiesību principiem;

2) ja nepieciešams, izvērtē tā atbilstību iekšējiem normatīvajiem aktiem un valsts pārvaldes principiem;

3) tiesību normu savstarpējas pretrunas gadījumā nosaka piemērojamo tiesību normu;

4) ja attiecībā uz tā pieņemšanu piešķirta rīcības brīvība, nosaka, ciktāl tā attiecināma uz konkrēto pārvaldes lēmumu;

5) ja attiecībā uz tā saturu piešķirta izvēles brīvība, nosaka lēmuma satura izvēles ietvarus.

65.pants. Pārvaldes lēmuma lietderības iepriekšēja pārbaude

Pārvaldes lēmuma pieņēmējs iepazīstina ar lēmuma projektu augstāku pārvaldes amatpersonu attiecīgajā iestādē. Šī pārvaldes amatpersona izvērtē pārvaldes lēmuma lietderību.

66.pants. Pārvaldes lēmuma tiesiskuma iepriekšēja pārbaude

(1) Pārvaldes lēmuma tiesiskuma iepriekšēju pārbaudi veic gan tā pieņēmējs (pamatpārbaude), gan īpaša iestādes struktūrvienība vai amatpersona (papildpārbaude).

(2) Pārvaldes lēmuma tiesiskuma pamatpārbaude ir obligāta. Šādu pārbaudi veic arī tad, ja iekšējā normatīvajā aktā nav noteikta īpaša pārbaudes kārtība.

(3) Ja papildpārbaudē konstatē, ka pārvaldes lēmuma projekts ir tiesisks, attiecīgā pārvaldes amatpersona to vizē. Ja papildpārbaudē konstatē, ka pārvaldes lēmuma projekts neatbilst tiesību normām, to nevizē. Šādā gadījumā papildpārbaudes veicējs rakstveidā min savus iebildumus, norādot prasības, kādām jāatbilst tiesiskam pārvaldes lēmumam.

(4) Ja pārvaldes lēmumu pieņem, neievērojot papildpārbaudē norādītos iebildumus, tā pieņēmējs rakstveidā motivē savus apsvērumus.

67.pants. Pārvaldes lēmuma pēcpārbaude

(1) Pārvaldes lēmuma pēcpārbaudi veic, ievērojot konkrēto padotības formu (7.panta ceturtā un piektā daļa).

(2) Administratīvā akta un faktiskās rīcības apstrīdēšanas un atcelšanas kārtību un principus nosaka Administratīvā procesa likums.

(3) Iestādes reglamentā vai citā iekšējā normatīvajā aktā noteikta pārvaldes amatpersona veic pārvaldes lēmuma incidentālo (par konkrēto gadījumu), nejaušo pēcpārbaudi un regulāro pēcpārbaudi.

(4) Augstāka pārvaldes amatpersona ar motivētu lēmumu var atcelt vai grozīt jebkuras zemākas amatpersonas prettiesisku vai nelietderīgu pārvaldes lēmumu.

68.pants. Atbildība par pārvaldes lēmumu

(1) Par pārvaldes lēmuma lietderību un tiesiskumu atbild tā pieņēmējs.

(2) Pārvaldes amatpersona, kas veic pārvaldes lēmuma projekta tiesiskuma papildpārbaudi, ir atbildīga par savu vērtējumu. Ja papildpārbaudē konstatēts, ka pārvaldes lēmuma projekts ir prettiesisks, bet pārvaldes lēmums pieņemts, neievērojot norādītos iebildumus, pārvaldes amatpersona, kas veikusi papildpārbaudi, par pārvaldes lēmuma prettiesiskumu attiecībā uz norādītajām pretrunām nav atbildīga.

69.pants. Koleģiālas institūcijas pārvaldes lēmuma iepriekšēja pārbaude

(1) Koleģiālas institūcijas (komisija, padome u.c.) pārvaldes lēmuma tiesiskuma papildpārbaudi veic pārvaldes amatpersona, kura saskaņā ar normatīvo aktu ir atbildīga par tiesiskuma pārbaudi.

(2) Ja pārvaldes amatpersona atzīst, ka attiecīgais pārvaldes lēmuma projekts ir tiesisks, tā vizē to. Ja pārvaldes amatpersonai ir iebildumi attiecībā uz šā pārvaldes lēmuma projekta tiesiskumu, tā rakstveidā motivē savus iebildumus, norādot prasības, kādām jāatbilst tiesiskam pārvaldes lēmumam.

(3) Ja koleģiāla institūcija pieņem pārvaldes lēmumu, neievērojot papildpārbaudē norādītos iebildumus, katrs koleģiālās institūcijas loceklis izsaka savus apsvērumus par attiecīgā pārvaldes lēmuma tiesiskumu un šie apsvērumi tiek fiksēti koleģiālās institūcijas pārvaldes lēmuma pieņemšanas protokolā.

(4) Atvasinātas publiskas personas orgānam likumā var noteikt citu pārvaldes lēmuma tiesiskuma nodrošināšanas kārtību.

70.pants. Atbildība par koleģiālas institūcijas pārvaldes lēmumu

(1) Par koleģiālas institūcijas pārvaldes lēmuma lietderību un tiesiskumu atbild tie koleģiālas institūcijas locekļi, kas balsojuši, ja vien kāds no viņiem nav īpaši pieprasījis lēmuma pieņemšanas protokolā fiksēt savus iebildumus.

(2) Pārvaldes amatpersona, kas veic pārvaldes lēmuma projekta tiesiskuma papildpārbaudi, ir atbildīga par savu vērtējumu. Ja papildpārbaudē konstatēts, ka pārvaldes lēmuma projekts ir prettiesisks, bet pārvaldes lēmums pieņemts, neievērojot norādītos iebildumus, pārvaldes amatpersona, kas veikusi papildpārbaudi, par pārvaldes lēmuma prettiesiskumu attiecībā uz norādītajām pretrunām nav atbildīga.

(3) Atvasinātas publiskas personas orgānam likumā var noteikt atšķirīgus atbildības principus, izņemot gadījumu, kad tas izdod administratīvo aktu.

71.pants. Atbildības veidi

(1) Amatpersona likumā noteiktajos gadījumos par pārvaldes lēmumu ir atbildīga civiltiesiski, krimināltiesiski, administratīvi, bet normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos — arī disciplināri.

(2) Politiskajām amatpersonām nepiemēro disciplināratbildību.

IX nodaļa
Iekšējie normatīvie akti

72.pants. Iekšējo normatīvo aktu pamatnoteikumi

(1) Ministru kabinets, Ministru kabineta loceklis, atvasinātas publiskas personas orgāns vai iestādes vadītājs izdod iekšējos normatīvos aktus:

1) uz normatīvā akta pamata;

2) pats pēc savas iniciatīvas savas kompetences jautājumos.

(2) Šā panta pirmajā daļā neminēta amatpersona izdod iekšējos normatīvos aktus uz normatīvā akta pamata.

(3) Iekšējam normatīvajam aktam jāatbilst ārējiem normatīvajiem aktiem, vispārējiem tiesību principiem (to skaitā valsts pārvaldes principiem un administratīvā procesa principiem) un starptautisko tiesību normām, kā arī iekšējiem normatīvajiem aktiem, kurus izdevusi augstāka iestāde vai amatpersona.

(4) Iekšējais normatīvais akts ir saistošs iestādei (tās struktūrvienībai, darbiniekiem) vai amatpersonām, attiecībā uz kurām tas izdots.

73.pants. Iekšējo normatīvo aktu veidi

(1) Publiskas personas orgāns un amatpersona savas kompetences ietvaros var izdot iekšējos normatīvos aktus par:

1) iestādes, iestādes izveidotās koleģiālās institūcijas vai struktūrvienības uzbūvi un darba organizāciju (nolikums, reglaments);

2) ārējo normatīvo aktu vai vispārējo tiesību principu piemērošanu (instrukcija);

3) normatīvajos aktos piešķirtās rīcības brīvības izmantošanu, nosakot vienveidīgu rīcību vienādos gadījumos (ieteikumi). No šiem ieteikumiem atsevišķos gadījumos var atkāpties, to īpaši pamatojot;

4) pārvaldes lēmuma pieņemšanas procedūru, pārvaldes amatpersonu un citu darbinieku pienākumu pildīšanu, uzvedības noteikumiem, darba aizsardzību iestādē, kā arī citiem jautājumiem, kas attiecas uz iestādes darbību (iekšējie noteikumi).

(2) Iekšējo normatīvo aktu izdošanas kompetenci, saturiskos noteikumus, spēkā stāšanos un spēkā esamību nosaka to saturs, nevis nosaukums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

74.pants. Ministru kabineta un Ministru kabineta locekļa kompetence iekšējo normatīvo aktu izdošanā

Ministru kabinets un Ministru kabineta loceklis iekšējos normatīvos aktus izdod saskaņā ar šo likumu un Ministru kabineta iekārtas likumu.

(12.06.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

75.pants. Tiešās pārvaldes iestādes vadītāja un struktūrvienības vadītāja kompetence iekšējo normatīvo aktu izdošanā

(1) Tiešās pārvaldes iestādes reglamentu izdod tās vadītājs. Reglamenta projektu saskaņo ar Ministru kabineta locekli.

(2) Struktūrvienības reglamentu pēc saskaņošanas ar iestādes vadītāju atbilstoši iestādes nolikumam un reglamentam izdod struktūrvienības vadītājs. Iestādes izveidotās koleģiālās institūcijas reglamentu izdod tās iestādes vadītājs, kura attiecīgo koleģiālo institūciju ir izveidojusi.

(3) Instrukciju un ieteikumus iestādes vadītājs izdod, ja nav augstākas amatpersonas izdotas instrukcijas vai tā nav pietiekama. Instrukcijas vai ieteikumu projektu saskaņo ar funkcionāli augstāku iestādi.

(4) Iekšējos noteikumus amatpersona pirms to izdošanas saskaņo ar augstāku iestādi (amatpersonu), ja likumā nav noteikts vai augstāka iestāde (amatpersona) nav noteikusi, ka šāda saskaņošana nav nepieciešama.

(5) Projekts uzskatāms par saskaņotu arī tad, ja mēneša laikā no tā nosūtīšanas dienas nav saņemti rakstveida iebildumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2008., 13.05.2010. un 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

76.pants. Atvasinātas publiskas personas orgāna, iestādes un amatpersonas kompetence iekšējo normatīvo aktu izdošanā

(1) Atvasinātas publiskas personas iestāžu un amatpersonu iekšējo normatīvo aktu izdošanas un spēkā stāšanās kārtību nosaka tās orgāns.

(2) *(Izslēgta ar 13.05.2010. likumu)*
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

76.[1] pants. Instrukciju un ieteikumu projektu saskaņošanas kārtība
(Izslēgts ar 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

77.pants. Iekšējā normatīvā akta spēkā stāšanās

Ministru kabineta izdotā instrukcija vai ieteikumi stājas spēkā likumā noteiktajā kārtībā. Citi iekšējie normatīvie akti stājas spēkā to izdošanas dienā, ja iekšējā normatīvajā aktā nav noteikts cits spēkā stāšanās termiņš.
(13.05.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

78.pants. Iekšējo normatīvo aktu piemērošana

(1) Ja amatpersona konstatē pretrunu starp iekšējiem normatīvajiem aktiem, tā piemēro to iekšējo normatīvo aktu, kuru izdevusi augstāka iestāde vai amatpersona.

(2) Ja amatpersona konstatē pretrunu starp hierarhiski viena līmeņa iestāžu vai amatpersonu izdotajiem iekšējiem normatīvajiem aktiem, tā piemēro:

1) vispārējo tiesību normu, ciktāl to neierobežo speciālā tiesību norma;

2) jaunāko iekšējo normatīvo aktu, ja abas tiesību normas ir vispārējas vai speciālas. Noteicošs ir iekšējā normatīvā akta pieņemšanas datums.

(3) Ja amatpersona konstatē pretrunu starp iekšējo normatīvo aktu un ārējo normatīvo aktu, tā piemēro ārējo normatīvo aktu.
(13.05.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

X nodaļa
Administratīvais līgums

79.pants. Administratīvā līguma pamatnoteikumi

(1) Administratīvais līgums ir vienošanās starp publisku personu un privātpersonu par administratīvi tiesisko attiecību noteikšanu, grozīšanu, izbeigšanu vai konstatēšanu. Administratīvais akts arī tad, ja tas iekļauts līgumā, paliek patstāvīgs tiesību akts.

(2) Administratīvo līgumu publiskas personas vārdā slēdz piekritīgā iestāde vai amatpersona.

(3) Administratīvā līguma priekšmets ir attiecīgās publiskās personas kompetencē ietilpstošs jautājums. Līgums vērsts uz šīs kompetences izpildi to regulējošo tiesību normu ietvaros.

80.pants. Administratīvā līguma slēgšanas priekšnoteikumi

(1) Administratīvo līgumu slēdz šādos gadījumos:

1) lai izbeigtu tiesisku strīdu, it īpaši tiesas procesu;

2) ja piemērojamās tiesību normas piešķir iestādei rīcības brīvību attiecībā uz administratīvā akta izdošanu, tā saturu vai faktisko rīcību.

(2) Administratīvā līguma slēgšana nav pieļaujama, ja līguma forma nav piemērota konkrētās tiesiskās attiecības regulēšanai, it īpaši ja šāds līgums būtu pretrunā ar valsts pārvaldes principiem vai nesamērīgi ierobežotu privātpersonas tiesisko aizsardzību.

81.pants. Administratīvā līguma satura nosacījumi

(1) Saistībām, ko ar administratīvo līgumu, kas noslēgts starp publisku personu un privātpersonu, uzņemas līdzēji, jābūt samērīgām.

(2) Publiskas personas saistībām jābūt tiesiskām. Ja šīs saistības ir administratīvā akta izdošana vai iestādes faktiskā rīcība, tām jāatbilst Administratīvā procesa likuma noteikumiem.

(3) Privātpersonas saistībām jābūt noteiktām un jākalpo publiskas personas uzdevuma veikšanai.

(4) Ja privātpersonai ir subjektīva tiesība uz to, ko publiska persona ar administratīvo līgumu apņēmusies nodrošināt, privātpersonas saistības ir tikai tas, kas var būt par attiecīgā administratīvā akta nosacījumu (termiņi, priekšnoteikumi, uzdevumi, atrunas, ieskaitot atcelšanas atrunu).

82. pants. Informēšana par administratīvo līgumu

Iestāde piecu darbdienu laikā no administratīvā līguma noslēgšanas dienas nosūta līguma kopiju augstākai iestādei, lai informētu to.

(16.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.12.2017.)

83.pants. Privātpersonas tiesības

Administratīvais līgums saskaņā ar šā likuma 80.panta pirmās daļas 2.punktu neierobežo privātpersonas tiesības, kas tai ir saskaņā ar Administratīvā procesa likumu. Ja privātpersona administratīvo aktu vai faktisko rīcību apstrīd vai pārsūdz, tas uzskatāms par līguma uzteikšanu.

84.pants. Trešās personas tiesības

Administratīvais līgums neierobežo trešās personas tiesības.

85.pants. Administratīvā līguma izpilde

(1) Ja līdzējs administratīvo līgumu pienācīgi nepilda vai apšauba tā spēkā esamību, otrs līdzējs var prasīt tā izpildi tiesas ceļā.

(2) Tiesas process un sprieduma izpilde notiek saskaņā ar Administratīvā procesa likumu.

86. pants. Administratīvā līguma grozīšana, izbeigšanās un zaudējumu atlīdzība

(1) Līdzēji var grozīt administratīvo līgumu, savstarpēji vienojoties. Iestāde administratīvo līgumu var vienpusēji grozīt Administratīvā procesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

(2) Administratīvais līgums izbeidzas, ja:

1) tas ir izpildīts;

2) izbeidzas tā termiņš;

3) tas ir uzteikts un iestājies uzteikuma termiņš;

4) līdzēji to izbeidz, savstarpēji vienojoties;

5) tas ir atcelts Administratīvā procesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

(3) Gadījumus un kārtību, kādā privātpersonai tiek atlīdzināti zaudējumi sakarā ar administratīvā līguma grozīšanu vai izbeigšanos, nosaka Administratīvā procesa likums.

(16.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.12.2017.)

XI nodaļa
Publiskas personas darbība privāto tiesību jomā

87.pants. Pamatnoteikumi publiskas personas darbībai privāto tiesību jomā

(1) Publiska persona privāto tiesību jomā darbojas šādos gadījumos:

1) veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai;

2) sniedzot pakalpojumus;

3) dibinot kapitālsabiedrību vai iegūstot līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā.

(2) Ja publiska persona darbojas privāto tiesību jomā, uz to attiecas likumi, kas reglamentē privāttiesiskus darījumus vispār, ciktāl šo darbību neierobežo citi normatīvie akti.

(3) Atvasinātas publiskas personas, izveidojot privāto tiesību juridiskās personas, arī tādas, kurām nav pelņas gūšanas rakstura, nevar izvairīties no šajā likumā noteiktās atbildības un izvirzīt tām citus mērķus, kas neizriet no attiecīgās publiskās personas funkcijām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2009. un 22.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2015.)

88.pants. Publiskas personas līdzdalība kapitālsabiedrībā

(1) Ciktāl likumā nav noteikts citādi, publiska persona tautsaimniecības ilgtermiņa mērķu sasniegšanai un savu funkciju efektīvai izpildei, ievērojot konkurences neitralitātes principu, kā arī racionāli un ekonomiski pamatoti izlietojot publiskas personas resursus, var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja ir īstenots viens no šādiem nosacījumiem:

1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;

2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai, vai kas paredzēti eksporta tirgiem;

3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

(1^1) Publiskas personas dibināta kapitālsabiedrība vai publiskas personas kontrolēta kapitālsabiedrība, veicot arī citas darbības, tostarp izstrādājot inovācijas vai ieejot un darbojoties eksporta tirgos, savā rīcībā ievēro vispārējos stratēģiskos mērķus, kā arī brīvu un godīgu konkurenci un valsts atbalsta noteikumus.

(2) Publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā izvērtē paredzēto rīcību, ietverot arī tās ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu to, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus un kapitālsabiedrībai izvirzīto vispārējo stratēģisko mērķi. Izvērtējuma saskaņošanas procesā publiska persona konsultējas ar komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem.

(3) Publiska persona dibina kapitālsabiedrību, iegūst un izbeidz līdzdalību kapitālsabiedrībā, kā arī regulāri izvērtē publiskas personas līdzdalības stratēģiju atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam.

(4) Pašvaldība konsultējas ar konkurences aizsardzības jomā kompetentajām institūcijām, ja šā panta otrajā daļā minētā izvērtējuma saskaņošanas procesā ir saņemti komersantus pārstāvošo biedrību vai nodibinājumu argumentēti iebildumi. Pašvaldība izvērtējumu papildina ar saņemtajiem viedokļiem un pievieno pamatojumu tam, kāpēc konkurences aizsardzības jomā kompetento institūciju viedokļi un komersantus pārstāvošo biedrību vai nodibinājumu iebildumi netiek ņemti vērā.

(4^1) Pašvaldības dome izdod saistošos noteikumus, kuros nosaka tirgus nepilnības konkrētās jomās vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai stratēģiski svarīgos pašvaldības īpašumus, preces un pakalpojumus.

(5) Atvasināta publiska persona, kas nav pašvaldība, var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā saskaņā ar šā panta noteikumiem, nepārsniedzot savas autonomās kompetences robežas.

(6) *(Izslēgta ar 04.06.2026. likumu)*

(7) *(Izslēgta ar 04.06.2026. likumu)*

(22.10.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.06.2026. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2026. Sk. pārejas noteikumu 31. punktu)

89.pants. Privāto tiesību līgumu slēgšanas nosacījumi

Privāto tiesību līgumu slēdz, ievērojot, ka:

1) to slēdz bez jebkādas diskriminācijas;

2) līdzēji ir vienlīdzīgi;

3) līdzēju saistībām jābūt samērīgām;

4) publiskai personai nav tiesību patvaļīgi aizliegt vai apgrūtināt cilvēktiesību izmantošanu;

5) publiska persona pati ir atbildīga par normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi.

XII nodaļa
Amatpersonas atbildība, publiskas personas manta, iestādes darba audits un publiskais pārskats

90.pants. Amatpersonas atbildība

Ja amatpersona, pildot amata pienākumus, ar nodomu vai aiz rupjas neuzmanības ir radījusi mantiskus zaudējumus publiskai personai, tā prasa, lai amatpersona atlīdzina zaudējumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

91.pants. Publiskas personas manta

(1) Publiskas personas manta atrodas iestādes valdījumā (turpmāk — iestādes manta). Iestāde tās valdījumā nodoto mantu izmanto saprātīgi.

(2) Visa iestādes manta, kas iegūta vai radīta, ierēdnim vai darbiniekam pildot savus pienākumus, pieder attiecīgajai publiskajai personai, ja likums nenosaka citādi.

(3) Iestādes vadītājs ieceļ amatpersonu, kura pārvalda iestādes mantu. Ja šāda amatpersona nav iecelta, iestādes mantu pārvalda iestādes vadītājs.

92. pants. Informācija par iestādes mantu, amatpersonu un darbinieku darba samaksu

(1) Informācija par iestādes mantu un kontu stāvokli ir publiski pieejama, ja likums nenosaka citādi.

(2) Iestādes amatpersonām aprēķināto atalgojumu iestāde katru mēnesi publisko savā tīmekļa vietnē, norādot vārdu, uzvārdu, amatu un aprēķināto atalgojumu, ja likums nenosaka citādi. Ministru kabinets nosaka termiņu, cik ilgi amatpersonām aprēķinātais atalgojums ir publiskots iestādes tīmekļa vietnē.

(3) Informāciju par darba samaksu, kas izmaksāta iestādes darbiniekiem, publisko Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktajā apjomā un kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.05.2010., 16.11.2017. un 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024. Otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.02.2025. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

93.pants. Iestādes audits

(1) Lai nodrošinātu efektīvu valsts pārvaldes darbību, iestādēs veic auditu.

(2) Audits var aptvert atsevišķu jomu. Audita veikšanas kārtību nosaka normatīvie akti.

(3) Iestādēs izveido iekšējo auditu. Veicot iekšējo auditu, vērtē iestādes darbības plānus, metodes un procedūras, kas nodrošina efektīvu iestādes darbu, un sniedz ieteikumus iestādes darba efektivitātes uzlabošanai.

94.pants. Publiskais pārskats

(1) Lai informētu sabiedrību par iestādes darbību, kā arī par tai piešķirto budžeta līdzekļu izlietojumu, iestāde sagatavo publiskos pārskatus.

(2) Publisko pārskatu veidus, saturu un publicēšanas kārtību nosaka normatīvie akti.

XIII nodaļa
Citi noteikumi

(Nodaļa 12.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2008.)

95.pants. Prasības normatīvo aktu sagatavošanā

Ministru kabinets nosaka svarīgākās juridiskās tehnikas prasības, kuras tiešās pārvaldes iestādes, atvasinātas publiskas personas un pastarpinātās pārvaldes iestādes ievēro, sagatavojot normatīvo aktu projektus.

96.pants. Amatu un darbu savienošanas ierobežojumi valsts pārvaldē personai, kura nav valsts amatpersona

(1) Personai, kura nav valsts amatpersona, bet tiešās pārvaldes iestādēs, atvasinātās publiskās personās un pastarpinātās pārvaldes iestādēs ieņem atalgotu vai citādi atlīdzinātu amatu vai saskaņā ar darba līgumu veic darbu, ir atļauts savienot savu amatu vai darbu ar ne vairāk kā diviem atalgotiem vai citādi atlīdzinātiem amatiem vai tādiem darbiem, kas tiek veikti saskaņā ar darba līgumu, citās tiešās pārvaldes iestādēs, atvasinātās publiskās personās un pastarpinātās pārvaldes iestādēs.

(2) Par šā panta pirmajā daļā minēto amatu vai darbu nav uzskatāms pedagoga, zinātnieka, ārsta, profesionāla sportista vai radošais darbs.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētā persona, savienojot amatus vai darbus, ievēro arī citos normatīvajos aktos noteiktos amatu un darbu savienošanas ierobežojumus. Ministru kabinets šā panta pirmajā daļā minētajai personai var noteikt arī amatu un darbu savienošanas papildu ierobežojumus.

(26.03.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2009.)

97.pants. Valsts pārvaldes pakalpojumu pārvaldība

Ministru kabinets nosaka valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtību.

(05.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2016.)

98.pants. Valsts pārvaldes vienotie klientu apkalpošanas centri

(1) Valsts pārvaldes pakalpojumus pēc iespējas sniedz viena klientu apkalpošanas centra ietvaros klātienē vai elektroniski arī tad, ja to sniegšanā ir iesaistītas vairākas iestādes vai citi tiesību subjekti.

(2) Iestādei, kura sniedz valsts pārvaldes pakalpojumus, ir tiesības veikt fizisko personu datu apstrādi tādā apjomā, kāds nepieciešams valsts pārvaldes pakalpojumu sniegšanai.

(3) Ministru kabinets nosaka valsts pārvaldes vienoto klientu apkalpošanas centru veidus, sniegto pakalpojumu apjomu un pakalpojumu sniegšanas kārtību.

(05.05.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.02.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2021.)

99.pants. Valsts pārvaldes pakalpojumu elektronizācija

(1) Valsts pārvalde pakalpojumu sniegšanu organizē elektroniski, ja tas ir iespējams un lietderīgi.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā tiek veikta valsts pārvaldes pakalpojumu elektronizācija un nodrošināta e-pakalpojumu pieejamība.

(05.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2016.)

100.pants. Valsts pārvaldes pakalpojumu portāls un pakalpojumu katalogs

(1) Valsts pārvaldes pakalpojumu portāls ir tīmekļa vietne, kas vienuviet nodrošina valsts pārvaldes pakalpojumu un ar tiem saistītās informācijas pieejamību privātpersonām un valsts pārvaldei, piekļuvi e-pakalpojumiem un elektronisko saziņu starp privātpersonām un valsts pārvaldi.

(2) Valsts pārvaldes pakalpojumu portāla tīmekļa vietnes adrese ir https://latvija.gov.lv.

(3) Valsts pārvaldes pakalpojumu portālā ir ievietots pakalpojumu katalogs. Pakalpojumu katalogā iekļauj aktuālu informāciju par visiem valsts pārvaldes sniegtajiem pakalpojumiem.

(4) Ministru kabinets nosaka valsts pārvaldes pakalpojumu portāla pārzini, viņa pienākumus un atbildību, iestādes pienākumus un atbildību, valsts pārvaldes pakalpojumu portāla izmantošanas un pārvaldības kārtību, kā arī pakalpojumu kataloga vešanas kārtību un tajā ietveramo informāciju.

(05.05.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

101. pants. Publisko personu un iestāžu saraksts

(1) Lai nodrošinātu valsts pārvaldes institucionālās sistēmas pārskatāmību un informācijas pieejamību sabiedrībai, tiek vests publisko personu un iestāžu saraksts.

(2) Publisko personu un iestāžu sarakstu ved valsts iestāde, kas tam pilnvarota ar likumu.

(16.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.12.2017. Pants stājas spēkā 01.06.2018. Sk. pārejas noteikumu 28. punktu)

102. pants. Lojalitātes pienākums

(1) Publiskas personas institūcijā nodarbinātajam ir pienākums būt lojālam Latvijas Republikai un tās Satversmei.

(2) Ja publiskas personas institūcijā nodarbinātais ir paudis publisku viedokli vai veicis citas darbības, kas nepārprotami liecina, ka viņš nav lojāls Latvijas Republikai un tās Satversmei, un viņa turpmāka nodarbinātība attiecīgajā publiskas personas institūcijā var būtiski apdraudēt šīs institūcijas darbību vai valsts intereses, tad lojalitātes pienākuma neievērošana uzskatāma par patstāvīgu pamatu nodarbinātības attiecību izbeigšanai ar jebkuru šādu darbinieku un valsts dienesta attiecību ietvaros nodarbinātu personu.

(3) Ja, pamatojoties uz šā panta otro daļu, darbinieks ir atbrīvojams no amata, darba devēja uzteikumam ir

piemērojami Darba likuma 101. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumi, uz šā paša pamata pieņemtam lēmumam par valsts civildienesta ierēdņa atbrīvošanu no amata — Valsts civildienesta likuma 41. panta pirmās daļas 1. punkta "d" apakšpunkta noteikumi, bet dienesta attiecības ar pārējām valsts dienesta attiecību ietvaros nodarbinātajām personām tiek izbeigtas vispārējā tām piemērojamā kārtībā.

(4) Ar citām publiskas personas institūcijā nodarbinātām amatpersonām šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā nodarbinātības attiecības var izbeigt tikai tad, ja šīs attiecības regulējošajā likumā neatbilstība ieņemamam amatam vai prasībai pēc nevainojamas reputācijas ir paredzēta kā pamats personas atbrīvošanai no amata.

(21.12.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.01.2024.)

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Ministriju iekārtas likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 5.nr.; 1998, 15.nr.; 2001, 14.nr.).

2. Ministru kabinets līdz 2005.gada 1.janvārim nodrošina valsts pārvaldes atbilstību šā likuma noteikumiem.

3. Ministru kabinets līdz 2004.gada 1.janvārim izstrādā un iesniedz Saeimai likumprojektus par nepieciešamajiem grozījumiem citos likumos.

4. Iestāžu nolikumus, izņemot tos nolikumus, kuri izdoti, pamatojoties uz Ministriju iekārtas likumu, atbilstoši šā likuma noteikumiem pieņem līdz 2005.gada 1.janvārim. Līdz tam laikam iestāžu nolikumi, kas ir spēkā likuma spēkā stāšanās brīdī, paliek spēkā tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

5. Šā likuma 14.panta piektā daļa stājas spēkā 2005.gada 1.janvārī.

6. Ja privātpersonai likuma spēkā stāšanās brīdī ar līgumu ir deleģēts pienākums pildīt valsts pārvaldes uzdevumu (V un VI nodaļa), tad, ja deleģējums netiek pārtraukts citu iemeslu dēļ, tā turpina pildīt šo uzdevumu saskaņā ar līdzšinējiem noteikumiem, bet ne ilgāk kā līdz 2003.gada 1.jūlijam. Līdz tam laikam, ja tas saskaņā ar šā likuma noteikumiem ir pieļaujams un ir lietderīgi, deleģējums tiek noformēts atbilstoši šā likuma prasībām vai arī tiek pārtraukts saskaņā ar līdzšinējiem deleģējuma noteikumiem.

7. Ministru kabinets līdz 2003.gada 31.martam izstrādā un iesniedz Saeimai likumprojektus par grozījumiem likumos, ar kuriem privātpersonām deleģēta administratīvo aktu izdošana.

8. Starpresoru vienošanās (58., 59. un 60.pants) un publisku personu sadarbības līgumi (61.pants), kuri ir spēkā likuma spēkā stāšanās brīdī, paliek spēkā ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.janvārim. Līdz tam laikam vienošanos (līgumu) noformē atbilstoši šā likuma prasībām vai arī izbeidz ne vēlāk kā 2005.gada 1.janvārī. Par noformēšanu atbilstoši šā likuma prasībām ir uzskatāms arī iestāžu (līdzēju) parakstīts protokols un attiecīgas augstākas iestādes rakstveida apstiprinājums, ka vienošanās (līgums) atbilst šā likuma prasībām. Šis protokols un apstiprinājums tiek pievienots pie vienošanās (līgumam).

9. Ārējos normatīvos aktus interpretējošie iekšējie normatīvie akti saskaņojami ar Tieslietu ministriju (75.panta trešā daļa, 76.panta otrā daļa un 77.panta pirmā daļa) no 2004.gada 1.janvāra. Līdz šim datumam iestādes nosūta minētos normatīvos aktus Tieslietu ministrijai.

10. Šā likuma X nodaļa stājas spēkā 2003.gada 1.jūlijā. Ministru kabinets līdz 2003.gada 1.martam izstrādā un iesniedz Saeimai likumprojektu par grozījumiem Administratīvā procesa likumā, reglamentējot tādu lietu izskatīšanu tiesā, kuras rodas no tiesiskajām attiecībām uz administratīvā līguma pamata.

11. *(Izslēgts ar 12.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

12. Ministru kabinets šā likuma piemērošanai izdod iekšējos normatīvos aktus, kas nepieciešami, lai īstenotu šā likuma normas, izskaidrotu tās vai panāktu to vienveidīgu piemērošanu.

13. Ja darba līgums ar Ministru kabineta locekļa konsultatīvo amatpersonu vai darbinieku ir izbeidzies pirms šā likuma 25.panta otrās daļas grozījumu spēkā stāšanās dienas, amatpersonai vai darbiniekam ir tiesības saņemt atlīdzību atbilstoši šā likuma 25.panta otrās daļas redakcijai, kāda tā bija spēkā darba līguma izbeigšanās dienā.

(26.03.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2009.)

14. *(Izslēgts ar 13.05.2010. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2010.)*

15. Ministru kabineta locekļa konsultatīvās amatpersonas vai darbinieka mēnešalgas atbilstība šā likuma pārejas noteikumu 14.punktā minētajām prasībām nodrošināma līdz 2009.gada 1.jūlijam.

(26.03.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2009.)

16. Persona nodrošina atbilstību šā likuma 96.panta prasībām līdz 2009.gada 1.jūlijam.

(26.03.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2009.)

17. *(Izslēgts ar 22.10.2015. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2015.)*

18. Ministru kabinets nodrošina, ka līdz 2010.gada 1.jūlijam tiek izstrādāti nepieciešamo normatīvo aktu projekti, lai nodrošinātu attiecīgo normatīvo aktu atbilstību šā likuma 7.panta $5.^1$ daļai.

(12.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

19. Ministru kabinets līdz 2009.gada 1.oktobrim izdod šā likuma 54.panta sestajā daļā minētos noteikumus.

(12.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

20. Iestādes līdz 2009.gada 1.decembrim nodrošina savstarpēju informācijas apmaiņu saskaņā ar šā likuma 54.panta sesto daļu.

(12.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

21. Ja plānošanas reģioniem deleģē pārvaldes uzdevumu līdz 2015.gada 1.janvārim, ir pieļaujams deleģēt arī atsevišķus pārvaldes uzdevumus, kas saistīti ar nozares attīstības plānošanu un nozares darbības koordināciju plānošanas reģiona teritorijā.

(13.05.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

22. Iekšējie normatīvie akti, kuru nosaukums neatbilst šā likuma 73.panta pirmajā daļā noteiktajam, un reglamenti, kuri saskaņoti ar augstāku iestādi, nevis ar Ministru kabineta locekli, paliek spēkā līdz to atzīšanai par spēku zaudējušiem vai citam brīdim, kad tie zaudē spēku.

(13.05.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2010.)

23. Šā likuma grozījums par 88.panta izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2016.gada 1.janvārī.

(22.10.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2015.)

24. *(Izslēgts ar 04.02.2021. likumu, kas stājas spēkā 02.03.2021.)*

25. Ministru kabinets līdz 2017.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 97.pantā, 98.panta trešajā daļā, 99.panta otrajā daļā un 100.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(05.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2016.)

26. Šā likuma 100.panta trešās daļas otrajā teikumā iekļautās prasības izpildi tiešās pārvaldes iestāde nodrošina ne vēlāk kā līdz 2018.gada 1.februārim, bet atvasinātas publiskās personas — ne vēlāk kā līdz 2018.gada 1.jūlijam.

(05.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2016.)

27. Grozījumi šā likuma 92. pantā par panta nosaukuma un otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī.

(16.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.12.2017.)

28. Šā likuma grozījumi par 14. panta izslēgšanu un likuma papildināšanu ar 101. pantu stājas spēkā 2018. gada 1. jūnijā.

(16.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.12.2017.)

29. Ministru kabinets līdz 2023. gada 1. oktobrim izstrādā un iesniedz Saeimai likumprojektus par grozījumiem citos likumos, kas nepieciešami ministra biedra darbības nodrošināšanai. Līdz šo grozījumu spēkā stāšanās dienai ministra biedru, tostarp no Saeimas deputātu vidus, amatā ieceļ Ministru prezidents pēc attiecīgā Ministru kabineta locekļa priekšlikuma. Ministra biedru atbrīvo no amata Ministru prezidents pēc attiecīgā Ministru kabineta locekļa priekšlikuma vai pēc ministra biedra paša vēlēšanās. Ministra biedrs ir pielīdzināms parlamentārajam sekretāram Ministru kabineta iekārtas likuma IX nodaļā noteiktajos jautājumos, attiecībā uz minētā likuma 24. panta pirmajā daļā noteikto ierobežojumu, kas ļauj saņemt tikai vienam amatam paredzēto atalgojumu, kā arī tā paša panta otrajā un piektajā daļā noteiktajos jautājumos.

(01.12.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.12.2022.)

30. Grozījumi šā likuma 92. pantā par otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2025. gada 1. februārī.

(14.11.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

31. Publisku personu kapitālsabiedrību līdzdalības pārvērtēšanas procesi, kas uzsākti līdz 2026. gada 31. jūlijam, tiek pabeigti saskaņā ar šā likuma 88. panta septītās daļas redakciju, kāda bija spēkā dienā, kad tika uzsākts līdzdalības pārvērtēšanas process.

(04.06.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2026.)

Likums stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2002.gada 6.jūnijā.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2002.gada 21.jūnijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"